

E-PAPIEROSY W OCZACH MŁODZIEŻY – WYNIKI BADAŃ FOKUSOWYCH

Karolina Pluta¹, Łukasz Balwicki^{1,2}

1) *Gdański Uniwersytet Medyczny, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 3a, 80-210 Gdańsk*

2) *Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny, ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa*

Wprowadzenie

Badania dowodzą, że prawie 80% palaczy rozpoczyna swój nałóg poniżej 18 roku życia.

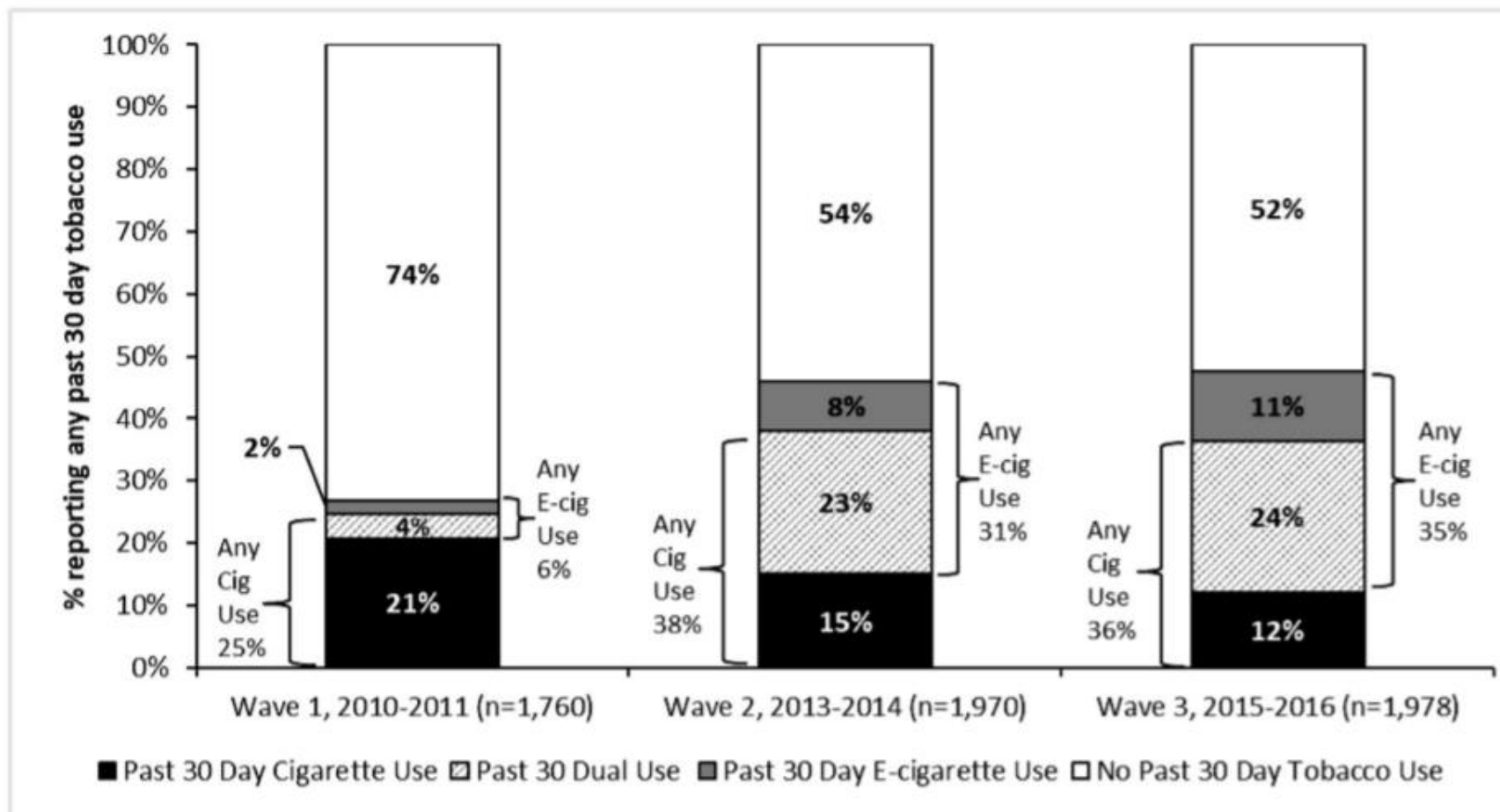
Jeszcze parę lat temu młodzież podejmowała ryzykowne zachowania związane z inicjacją nikotynową głównie pod postacią prób palenia papierosów.

Dziś natomiast obok tradycyjnych wyrobów tytoniowych coraz większą popularnością cieszą się papierosy elektroniczne.

Wprowadzenie

(A) All Youth Tobacco Use (n=5,708)

Exclusive versus dual use of tobacco and electronic cigarettes among adolescents in Poland, 2010–2016

Smith, Gawron, Balwicki, Sobczak, Matyniac, Goniewicz

Cel badania

Eksploracja i poznanie opinii oraz postaw młodzieży względem papierosów elektronicznych pod kątem planowanej kampanii edukacyjnej.

Metodyka

Metoda badawcza Zogniskowanie wywiady grupowe (FGI)

Lokalizacja Warszawa, Kielce, Lublin

Liczebność 6 grup fokusowych po 8 osób (łącznie 48 badanych)

Płeć 3 grupy kobiet, 3 grupy mężczyzn

Wiek 15-19 lat

Wykształcenie Liceum, technikum, szkoła zawodowa

Schemat badania

Warszawa	Kielce	Lublin
1 grupa – palące dziewczyny	1 grupa – niepalące dziewczyny	1 grupa – palący chłopcy
1 grupa – niepalący chłopcy	1 grupa – niepalący chłopcy	1 grupa – palące dziewczyny

Wyniki

- ✓ e-papierosy mają wpływ na inicjację palenia
- ✓ inicjacja zazwyczaj następuje w wieku 12-14 lat

*„Ja paliłam długo te elektryki po to, żeby się nauczyć zaciągać.
Bo to było fajne.”*
[Lublin, palące dziewczyny]

*„Ja miałam jakieś doświadczenia z elektrykiem, ale nie umiałam się
zaciągać. Pierwszy raz elektryka zapaliłam w 6 klasie. Od brata
dostałam. Powiedział, że zabije mi królika, jeśli nie spróbuje.”*
[Lublin, palące dziewczyny]

Wyniki

- ✓ e-papierosy postrzegane są jako papierosy „dla młodszych”, nieuzależniająca, mniej poważne, dostarczająca więcej rozrywki
- ✓ szczególnie popularna jest „zabawa dymem”

„A w gimnazjum to popisówa. Tak się nie pali, a tak się pali. Taki dym. Elektryk wielki jak szklanka. Chwalili się kto ma lepszy, droższy elektryk.”
[Lublin, palące dziewczyny]

„Coraz mniej ludzi pali zwykłe papierosy. Teraz pali się elektryki. To też zachęca dzieciaki. Chcą mieć zabawkę, gadżet.”
[Warszawa, niepalący chłopcy]

„W zasadzie to się chyba tylko dlatego kupuje, żeby te dymy robić.”
[Lublin, palące dziewczyny]

✓ część z badanych przyznaje się do jednoczesnego używania „elektryków” oraz tradycyjnych papierosów

„Ja kiedyś wapowałem, ale potem się przerzuciłem na zwykłe papierosy.”

Po co wapowałeś?

„Dla głupoty. Żeby się popisać. Fajny sprzęcik, trzeba się pokazać. To zabawa też była.”

[Lublin, palący chłopcy]

Wyniki

- ✓ „elektryki” mają wiele zalet w porównaniu z papierosami tradycyjnymi – można je palić wszędzie i nie pozostawiają nieprzyjemnego zapachu
- ✓ wielu rodziców przyzwala dzieciom na palenie papierosów elektronicznych

*„Elektryka zapaliłam też w 6 klasie. Moja mama pali i dała mi spróbować. A fajki palę odkąd poszłam do gimnazjum. [...] Potem trochę się przeczuciłam na elektryka, ale to nic nie dało. Paliłam i fajki i elektryka. Elektryk tak nie śmierdzi.
[Lublin, palące dziewczyny]*

Wyniki

- ✓ nastolatkowie nie widzą szkodliwości e-papierosów

„Elektryk jest trochę zdrowszą alternatywą dla papierosa.”
[Lublin, palący chłopcy]

„Na liquidach nawet nie ma tych obrazków. Jest tylko napis, że uzależnia i nie dla niepełnoletnich.”
[Lublin, palący chłopcy]

„[Elektryk] to jest takie mniejsze zło.”
[Kielce, niepalący chłopcy]

Wyniki

- ✓ pełnią one funkcje społeczne – są pomocne w nawiązywaniu relacji
- ✓ trwa „moda” na palenie elektryków

*Mi pierwszy raz siostra dała spróbować. Ale się nie zaciągałam, a tylko dmuchałam. Ale mnie nie kręciły papierosy. Dopiero w gimnazjum jak się hypezaczął na elektryki i całe towarzystwo paliło to zaczęłam. A ten pierwszy papieros to jakoś 5-6 klasa.
[Lublin, palące dziewczyny]*

*Jak się było w towarzystwie to trzeba było palić.
[Lublin, palące dziewczyny]*

Język młodzieży

E-papierosy:

- ✓ elektryki, e-pety, e-fajki, e-kiepy
- ✓ wapy(waporyzatory)
- ✓ PODy, epy
- ✓ turbo szlugi
- ✓ elektro chmura
- ✓ meduzy, kółeczka, żagiel,
- ✓ turbo buch, cyberbuch
- ✓ box
- ✓ Akus

Palenie e-papierosów:

- ✓ wapowanie, vaping
- ✓ inhalowanie
- ✓ buszenie, jaranie
- ✓ natlenienie się
- ✓ karmienie raka/karmienie zwierzątka
- ✓ kurzenie, smótczenie

Wnioski

E-papierosy stały się naturalnym składnikiem życia młodzieży spełniając ważne dla młodzieży role (relaks, odprężenie, socjalizacja).

Nie mają tak negatywnej konotacji jak tradycyjne wyroby tytoniowe.

Młodzież nie dostrzega w nich szkodliwości, co stanowi wyzwanie dla skutecznych działań prewencyjnych.

Dziękuję za uwagę.